

Titulus. cxxiij

Titu. c
Ti. cxx/
vij.

scala a deo processisse a nihilo p creatio-
nem. deinde inuenim⁹ obligationē homi-
nis ad deum. **U**ter⁹ exinde deuenim⁹
ad immortalitatē anīe hominis. ita q̄ inue-
nimus hominē h̄re anīam imortales. et p̄-
sequens q̄ erat cōpositus ex duabz na-
turis: scz corporali et spūali: z reduxim⁹
omēs q̄ttuor gradus scale ad duas natu-
ras in generali. scz ad naturā corporales
t̄m que nihil h̄ imortale: z ad naturā mi-
xtam ex corporali z spūali: que h̄ aliqd im-
mortale. **E**volūate p̄ istas duas naturas
iuuenimus terciā naturā q̄ t̄m est spiritu-
alis: q̄ dicitur angelica natura. **E**t sic ha-
bemus in summa naturam diuinā incre-
atam q̄ realiter vna et eadez numero exi-
st̄. et est cōmunis in tribz p̄sonis realiter
distinctis: et habem⁹ tres naturas distin-
ctas creatas ab ip̄a diuinā natura: q̄ est de-
us eternus trinus et vnus: cui est laus et
gloria in eternum.

Ti. cxx/
vij.

Hic inuestigat si homo est talis de fa-
cto: qualis d̄ esse: et si facit quod facere
debet s̄m ordinem creaturarū. **E**t inue-
nitur de facto q̄ homo est z facit p̄tra or-
dinem creaturaz. et est tot⁹ mutat⁹ in op-
positū z in p̄trariū sue ppriē nature quas
debet h̄re: sicut vinum in acetum.

Titulus. cxxiij.

Dictum est in
tota parte precedenti vsqz hic
de debito hominis ad qd obli-
gatur de iure nature. z conclusum est z pro-
batū aliqd occultū esse debitū qd hō de-
bet deo. z hoc tam ex datis z acceptis vbi
fundat obligatiō debiti q̄ ex pte dignita-
tis dei: cui primo debet amor. timor z ho-
nor. et hoc etiam req̄rebat natura amor.
Ergo vsqz hanc partem p̄cessimus p̄ de-
bet et p̄ modū obligationis et debiti. z vi-
dimus q̄lis est obligatio: q̄ magna: q̄ ob-
ligatur homo deo: et q̄lis est. quoniā est p̄-
mo naturalis et p̄petua z infallibilis: in-
delibilis: incorruptibilis: z imortalis. et
est generalis om̄i hominī: et patens oibz.
quia est scripta in libro nature in oibz cre-
aturis: z in ip̄o hominē tam in corpore q̄ in
anima. z ip̄e honor z omēs creature sunt
purissimū testimoniū istius obligatiōis.

Usum est etiam z conclusum q̄ntum z q̄le
bonū adueniet hominī. si hō adimplet et
facit debitū ad qd obligat deo. et q̄ntum
et quale malū adueniet hominī: si non fa-
cit debitum qd d̄ deo. **S**ic ergo tria co-
gnoscamus de hoīe. scz ip̄m debitum ho-
minis: et bonū z maluz qd oportet sequi.
Ip̄m autē debitū sp̄ viuūt: sp̄ manet radi-
caliter in suo vigore. z impossibile ē q̄ tol-
latur. semp hō est debitor: semp est obli-
gatus deo: siue hō faciat siue non faciat.
Et q̄m ordinatur debitū ad factuz. et de-
bere ordinat ad facere. et obligatio ad so-
lutionē. imo omia q̄ p̄tinent ad hominē
zcludunt in istis duobz. scz in debito z in
facto: seu in iure et in facto. quia ip̄m de-
bitum est ius. et ip̄a solutio factū. scz ip̄s
debitum est p̄mū et p̄cedit. et factū debet
sequi post debitū et ip̄m factū est vltimū
z cōplementū debiti. ideo nisi post debi-
tum sequat ip̄m factū z facere. totū est va-
cuum. et si sequat factū: totum est plenus.
Ita q̄ duo scz debitū et factū debent esse
pporcionata z ligata inter se. quia vnū ni-
hil. p̄ficit sine alio. **Q**uid enī p̄ficit debi-
tum. si nō seq̄tur factū? **E**t qd valet factū
nisi concordet cum debito? **F**actuz ergo
et debitum quādo cōcordant: faciūt mi-
rabilem armoniā. **S**i autē discordant:
destruūt armoniā et fit pessim⁹ sonus. **E**t
quia ista scientia est de hominē inq̄ntuz ho-
mo est. et docet cognoscere hominē. et col-
gnitio de hominē cōsistit in duobz. scz in
cognitiōe ip̄i⁹ debiti: z in cognitiōe ip̄i⁹
facti seu facere. et cognitio ipsius debiti
p̄cedere d̄ cognitionem ipsius facti: qd
non est nisi tanq̄ lumen ad cognoscēduz
ip̄m factuz. qz impossibile est cognoscere
ip̄m factum an sit tale quale debet esse
vel non. scz vtrum sit iustum vel iniustu:
ordinatum vel inordinatum. nisi p̄us co-
gnoscat debitū. **D**ebitum enī est mēsurā
z regula et lex ipsius facti. **Q**ui ergo igno-
rat ip̄m debitū: ignorat ip̄m factū et face-
re. **N**ō postq̄ habem⁹ infallibile cognitio-
nem de ip̄o debito hoīs inq̄ntum hō est
ad complendā totā cognitionē de hoīe:
necesse est nos h̄re cognitionem de ip̄o fa-
cto ipsius hominis et de suo facere: vtruz
ius et facere cōcordant in hoīe. vt postq̄

Dia q̄
st̄t i de
bito z fa-
cto.

Debitū
est mēsu-
ra facti.

ois hō videre et cōpare totū suū factum et suū facere et suas inclinatioes: et q̄cqd sentit in seipso ad suū ppriū debitū et ppriā legem: et veraciter cognoscet et infallibiliter q̄ totū suū factū seu facere tā interi⁹ q̄ exteri⁹: et ois inclinatio p̄traria ip̄i debito seu iuri et legi nature: et totaliter discordat ab eo. Et sic in ip̄o homie debitu⁹ seu ius et factū discordant et p̄trariant. ¶ **U**t autē h̄ ad oculos videam⁹: dicam⁹ qd sit debitū hoīs seu ius nature: ad qd obligatur hō et tenet inq̄ntū hō. Debitum autē hoīs ad qd hō obligat ex testimonio omnium creaturaz et sui ipsi⁹ et dei ē istud. q̄

Quid sit debitu hoīs

Ti. cxij

Ti. cxvii

Debitū hoīs ad se et ad p̄imum.

Quō hō d̄z regulare suū facere.

hō d̄z deo dare p̄mo amorē et totaliter: et d̄z ip̄m amare incessantē. Et p̄ p̄ns d̄z totaliter seq̄ et amare voluntatē dei. Et p̄ oppositū d̄z h̄re odio totalit̄ et incessantē q̄cqd p̄t esse p̄tra deū et p̄tra suā voluntatem. Et exinde seq̄tur q̄ hō debet deo timore et honore p̄mo. Ecce ḡ debitū amoris: timoris et honoris p̄mo. Et p̄ p̄ns debet hō esse grat⁹ deo: et regratiari illi: et esse ligat⁹ et vnit⁹ totaliter cū deo. Hoc ḡ est debitū erga deū factorē et creatorē suū. Sed ex isto debito ortū est aliud debitū erga oīa q̄ dei sunt: et maxie erga suā imaginē viuētē. et p̄ p̄ns erga oēm hominē. sc̄z q̄ ois hō d̄z amare quēlibet hoīem inq̄ntum est dei imago sicut seipm: et h̄re odio q̄cquid est p̄tra hoīem sicut p̄tra seipm inq̄ntū est dei imago. Et etiam d̄z q̄ libet amare seipm p̄pter h̄ qd est dei imago viuens. Ecce duplex debitū hominis. vnū et primū respicit deū. et sc̄dm respicit illa q̄ dei sunt et p̄ncipaliter suā imaginē: et tñ nō sunt nisi vnū debitū. qz sc̄dm includit in p̄mo: et ab ip̄o orit̄. Et hoc ē totum debitū hoīs: totū ius nature et totalē nature. et totū q̄cqd d̄z hō vel ab ip̄o orit̄ vel in ip̄o includit. Sc̄dm ḡ istud debitū et fm istud ius et fm istā regulā et legem d̄z hō regulare: mensurare: ordinare omne factū suū et omne facere tā interius q̄ exteri⁹. et cū isto debito seu iure d̄z discordare totū suū facere. Talis d̄z esse hō in ordine creaturaz: q̄ in isto hoīe istud debitū seu ius et suū factū et facere suū nō discordent nec p̄trariant. et talē hoīem req̄rit ordo vniuersi et ordo nature. q̄lis d̄z esse natura hoīs inq̄ntū hō est. Cōparet ḡ quilibet factum suū seu suum facere interi⁹ et exteri⁹. et q̄cqd sentit i se ad debitū istud seu ius nature. Et cōparem⁹ omne factū et omne facere qd est in hoīb⁹ ad istud debitum. et videbim⁹ et p̄ experientia sentiem⁹ et iudicabim⁹ q̄ omne factū et omne facere hominis. vel ad minus inclinatio totū est p̄trariū et repugnans isti iuri seu debito: et discordans totaliter ab eo. ¶ **U**n̄ p̄ experientia videm⁹ et sentim⁹ q̄ hō h̄z amorē suū ipsius p̄mo et nō dei: et primo amat seipm et suā voluntatē ppriā: et realiter: et de facto eā seq̄tur et nō voluntatem dei. et h̄z odio q̄cqd est p̄tra suā voluntatē ppriā. et amat oīa q̄ amat p̄pter seipm: et nō p̄pter deū. nec qz dei sunt: et sic realiter et de facto nō amat nisi seipm. Videmus autē q̄ hō q̄rit: intēdit et amat p̄mo suū pprium honore: et realiter et de facto et nō dei. et suū honore pprium p̄ponit honori dei. et vult q̄ oīa q̄ p̄mo d̄z dare deo factori suo dat sibi ipsi et creature et opi facto. Et sic hō de facto h̄z amorē suū ipsi⁹ p̄mo et non dei. et h̄z ppriā voluntatē et q̄rit p̄mo suū honore pprium. Et sic facit totū p̄trarium illi⁹ qd d̄z facere: et facit illud qd nō debet: et nullo modo facit qd debet.

tura hoīs inq̄ntū hō est. Cōparet ḡ quilibet factum suū seu suum facere interi⁹ et exteri⁹. et q̄cqd sentit i se ad debitū istud seu ius nature. Et cōparem⁹ omne factū et omne facere qd est in hoīb⁹ ad istud debitum. et videbim⁹ et p̄ experientia sentiem⁹ et iudicabim⁹ q̄ omne factū et omne facere hominis. vel ad minus inclinatio totū est p̄trariū et repugnans isti iuri seu debito: et discordans totaliter ab eo. ¶ **U**n̄ p̄ experientia videm⁹ et sentim⁹ q̄ hō h̄z amorē suū ipsius p̄mo et nō dei: et primo amat seipm et suā voluntatē ppriā: et realiter: et de facto eā seq̄tur et nō voluntatem dei. et h̄z odio q̄cqd est p̄tra suā voluntatē ppriā. et amat oīa q̄ amat p̄pter seipm: et nō p̄pter deū. nec qz dei sunt: et sic realiter et de facto nō amat nisi seipm. Videmus autē q̄ hō q̄rit: intēdit et amat p̄mo suū pprium honore: et realiter et de facto et nō dei. et suū honore pprium p̄ponit honori dei. et vult q̄ oīa q̄ p̄mo d̄z dare deo factori suo dat sibi ipsi et creature et opi facto. Et sic hō de facto h̄z amorē suū ipsi⁹ p̄mo et non dei. et h̄z ppriā voluntatē et q̄rit p̄mo suū honore pprium. Et sic facit totū p̄trarium illi⁹ qd d̄z facere: et facit illud qd nō debet: et nullo modo facit qd debet.

Expitū talit̄ videm⁹ q̄ oīa faciunt p̄tra debitu⁹

Hic p̄cludit p̄ditio totalis et lapsus et corruptio hominis.

Titulus. cccxxv.

Et qm̄ omne factū et facere hoīs p̄cedit a voluntate sua. qz ipsa est radix: origo: causa et dñā oīs facti et toti⁹ facere. et sic factū hoīs seu facere est voluntariū. id seq̄tur q̄ omne factū et omne facere hoīs ē p̄tra debitū totū hoīs p̄tra ius nature: p̄tra legē nature et cōtra totum ordinē creaturaz: et p̄tra hominē inq̄ntum hō est: et p̄tra deū totaliter. Sequitur exinde q̄ ipsa voluntas hoīs est p̄traria ip̄i debito et iuri nature: et legi nature et toti ordini creaturaz et deo factori suo. et ideo de facto et realiter ipsa voluntas ē extra oēm mensurā: oēm legē et omnē regulā: et extra oēm ordinē et ordinationē et extra totū ius: extra deū et extra seipm: qz est extra suā ppriā legē nature: et nō recognoscit deū supiorē: s̄z ponit se sup̄ deū. vel facit se eq̄lem deo. Et p̄ p̄ns ipsa

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off]

voluntas hois est deuata et lapsa a ppo suo statu pdita: corrupta et puerfa et mu/ tata et alienata in oppositu sue ppe natu/ re: et io est inordiatiissima: turpissima: irre/ gularissima: supbissima: et in errore et fal/ sitate extra suu bonu: et sp qrit vanitates et mendaciū et io totalit odibilis: et nul/ lo mō amabilis: et sepata totaliter a pfor/ tio et amicitia et societate sui creatoris. et p pns seqtur q talis est hō: qlis ē sua vo/ lūtas. **S**eqtur g q hō q pmo amat seipm q̄ deum est totaliter a societate et pfor/ tio dei separat. **E**t qz iā in pre pcedenti tra/ ctatū est ad longū de duobz amoribz pri/ mis et de ppria volūtate et de pprio hono/ re. et pclusus est q ppriū amor suūpī et p/ pria volūtas et ppriū honor ista tria sunt simul alligata: nec pnt separi: et totaliter sunt dēū: et p̄trariant deo: nec aliqd est dēū nisi ppriū amor: ppria volūtas et p/ prius honor. et i istis ē tota radix inimici/ cie et p̄trarietas ad deū. iō pclusus est q q̄ bz amorē suūpī pmo et ppriā volunta/ tem et ppriū honorē: q talis ē inimic⁹ ca/ pitalis dei: et io est in ira dei. **Q**uare sequi/ tur q hō cū habeat ista in se: est capitalis inimic⁹ dei: et io est in odio dei. **E**t etiā qz pclusus ē q hō nihil hz qd sit suum nisi amorē. et io qz amor hois est tot⁹ p̄trari⁹ deo: et tot⁹ corrupt⁹ et puerfus: tot⁹ ma/ lus: tot⁹ deuat⁹ et tot⁹ alienat⁹: tot⁹ in/ ordinar⁹ et tot⁹ iniust⁹. iō seqtur q hō est talis: qlis est su⁹ amor. **I**tē etiā qz amor suūpī et ppria volūtas et pprius honor sunt radix oim maloz. iō hō hz in se radi/ cē oim maloz et vicioz. **Q**uia etiā iā pba/ tū est qlis fruct⁹ seqtur hoī ex amore dei et ex amore suūpī et ppria volūtate et p/ prio honore q̄rendo illū. iō hō incidit in oia mala q̄ oriunt⁹ ex illis: et pdit oia bo/ na q̄ sequunt⁹ ex amore dei et honore. **E**t p/ pns hō vadit ad eternā tristitiaz: ad eter/ nā penā et ppetuū dolorē: et eternū luctū: et pdit eternū gaudiū qd finē nō hz: et eter/ nā amicitia et societate sui creatoris. **E**t oia ista iā pclusa sunt. **E**t sic apparet qlī/ ter cōparādo factū hois et oim facere et p/ pria voluntarē a qua orit⁹ ad suū ppriūm debitū: ad suū ppriūm ius: et ad suā ppriāz legē nature cui obligat verissime: inueni/

mus et cognouim⁹ deuatiōnē et lapsum totalē pditiōnē: alienatiōnē: corruptiōnē degeneratiōnē et puerfitatē hois et natu/ re iue a suo pprio statu et a sua ppria na/ tura q̄ deberet esse. **E**t sic p̄ndā scalam et ordinē deuenim⁹ ad noticiā et cognitiōez pditiōis: lapsus et corruptiōis nature ho/ minis: q̄ oia erāt occulta hoī: et h̄ per co/ gnitiōnē obligatiōis ipsi⁹ naturalis q̄ su/ it māifestata p oēs creaturas. **E**t sic p sca/ lam nature manifestat⁹ est de⁹: manifesta/ ta est pd uctio mūdi de nihilo: manifesta/ ta est obligatio et debitū hois ad deū. et p/ pns ius nature seu lex. et manifestatus ē lapsus hois et corruptio seu pditio. et ita oia ista se manifestāt inuicē: et vnū mani/ festat et discoopit aliud. **E**cce artē et mo/ dū qlīter qlībet pōt cognoscere seipm esse eternaliter pditū: lapsus. corruptū et de/ uiatū: cōparādo factū ad debitū: et viden/ do distantiā. elongatiōnē et p̄trarietas inter factū et debitū hois inq̄rū hō est. et ignozat se esse pditū: corruptū et lapsus. **E**t sic oēs creature clamāt et dicūt et ma/ nifestant hoīem esse veraciter pditū eter/ na pditiōne: et mortuū ppetua morte. qz separatus est eternaliter a dei societate: q̄ solus est vita hois: sicut ania sola est vita corpis. **E**t sic hō est totaliter separatus a toto bono et a tota sua vita. **Q**z etiā lapsus et corruptio hois ma/ nifestat cōparādo factuz hois seu facere ad scdm debitū: qd respicit ea q̄ dei sunt. **T**itulus cccxvi. **U**sum est qlīter cōparādo factuz et facere hois ad debitū et ad ius nature. qd respicit deū inuenim⁹ hoīem lapsum et pditū. iō nūc restat cō/ parare hoiez ad scdm debitū qd respicit imaginē dei. **U**ideam⁹ ḡ si factū et facere hois p̄cordat cū scdo debito et scdo iure qd orit⁹ a pmo debito. **S**cdm debitū est qd qlībet hō dz et obligat amare quēlibet aliū hoīem inq̄rū est dei imago sicut se/ ipm. et odio h̄re q̄qd est p̄tra oēm alium hoīem inq̄ntū est dei imago sicut p̄tra se ipm inq̄ntū est dei imago. et etiā qlībz dz amare seipm: inq̄ntū est dei imago viuēs. **E**t sic rōne isti⁹ debiti et iuris dz esse in/ ter homies fraternitas: vnitas: societas:

Epilo/ gat.

Ti. clx/ xix. 7c.

Ti. clx/ xix.

Ti. clx/ xxi.

Ti. clxi.

Ti. clxi.

Titulus. cccxxii.

amicicia: concordia et pax. et oēs debēt sere putare tanq̄ vnū. **S**ed per experientia vide mus q̄ vn⁹ hō ledit aliū hoīem: adinuicē se destruūt: adinuicē se occidunt. int̄ illos nulla vera vnitas est: nulla v̄a societas ē: nulla v̄a amicicia nec pax nec concordia: s̄ magis diuisio: lis: discordia et bellū: et inimicia. et si forte diligant se inter se. si forte sit pax aliq̄ et amicicia nō est. p̄pter h̄ qz est dei imago: nec p̄pter debitū: s̄ p̄pter alias causas. **E**t talis vnitas orit̄ ex amore corrupto et inordinato: iniusto et cōtra deū. **E**t sic hō qz est inimicus dei: et contrariat̄ deo totaliter: est etiā ver⁹ inimic⁹ sue imaginis. et p̄p̄s est inimic⁹ cuiuslibet hoīs inq̄tū est dei imago. et etiā inimic⁹ et contrariū sui ipsi⁹: et seipm̄ ledit: destruūt et occidit inq̄tū est dei imago. et p̄sequitur et ledit dei imaginē. **E**t sic cōparando hoīem ad scōm debitū inuenim⁹ ipm̄ eē contrariū totaliter illi debito. et p̄p̄s lapsū et corruptū.

Quō hō p̄t̄ videre continue in alijs rebus extra se tanq̄ in speculo suum status in quo existit: et suum pditionem suam lapsū et corruptionem.

Titulus. cccxxij.

Quonia autem hō quis sit corruptus. pditus: lapsus et mutat⁹ in contrariū sue nature. imo in nō hominē: nō sentit vel vix sentit se esse corruptum et lapsū: et esse i tali statu in q̄ est. iō nō dolet: nō flet: nō tristat̄ de sua pditione et corruptione: cū tū continue dolere et flere deberet: tā p̄ statu in q̄ est q̄ p̄ futuro statu: et p̄ malis q̄ ipm̄ expectant. imo ridet iocundat̄: letat̄: recipit suas delectationes: suas solationes: comedit: bibit ac si nihil mali esset. **E**t q̄ apparet: q̄ ē tāq̄ freneticus: stultissim⁹: sine om̄i sensu: q̄a freneticus et stult⁹ nō sentiūt se esse tales. **E**t etiā est tanq̄ dormiens: nihil sentiens: sicut somnians: vel incantat⁹ vel illusus. **E**t ideo qz homo in seipō nō bene videt: nec sentit suā corruptionez: debet videre in alijs rebus extra se similitudinē sue pditionis et sui lapsus: et facere sibi quoddaz speculū in q̄ continue videat suū statū corruptū et mutatū: vt nō tradat obliuio/ni suū malū vt sic doleat. **P**ostq̄ ḡ bo-

mo cōparauit seipm̄ et totū facere suū ad ipm̄ debitū: p̄ qd̄ cognoscit se eē pditū et lapsū d̄z se cōpare ad res alias extra se qm̄ mutant̄ aut qm̄ in contrariū sue nature corrūpūnt. vel d̄z fingere priū cuiuslibet rei quā videt et corruptionē. et cogitet q̄/ lis est q̄libet res: qm̄ mutata est in contrariū sue pprie nature: et qm̄ corrupta est: vel q̄/ lis esset si mutaret̄ et corrūperet. et cogitet q̄ p̄ certo talis est ip̄e fm̄ ius pprie nature in q̄ debet esse: et cogitet q̄ q̄nto res est nobilior q̄ corrūpit̄ et melior in sua ppria natura: tanto est peior et vilior qm̄ ē corrupta et mutata in contrariū sue nature. et i q̄nto gradu bonitatis est: in tanto ḡdu malicie est. et q̄nto erit alta: tanto efficit inferior. **U**t v̄bi ḡra. faciam⁹ exemplū in ipō vino. qm̄ ipm̄ vinū qm̄ mutat̄ et corrūpit̄ in contrariū sue nature: tūc efficit acetū. **E**t go sicut se h̄z status acetū ad statū vini: sic se habet stat⁹ hoīs nunc in q̄ est: ad statū in q̄ debebat esse. et q̄ntū distat acetū a vino: tantū distat hō a statu sue nature. **E**t sicut acetū nihil valet ad illud ad qd̄ ante valebat qm̄ erat vinū: et ad qd̄ ordinatus erat: ita hō nihil valet ad illud ad qd̄ valebat in statu suo debito: nec valet aliqd̄ ad illud ad qd̄ ordinatus erat. et ideo nō valet nisi vt in ignem mittat̄. **E**t q̄ntū etiā distat et elongat̄ acetū a vino i bonitate: tantum etiā distat et elongat̄ hō in bonitate a ppria natura hominis. **E**t sicut nihil de bonitate vini mansit: nec est in aceto: ita nihil de bonitate hominis inq̄tū hō est: et que debet esse fm̄ suā ppriam naturā est in homie. **E**t sicut doleret acetū si cognosceret vinū. ita deberet dolere hō si cognoscat statū in q̄ d̄z esse. **I**tem in vino possūt esse due mutatiōes: qz vinū aliq̄ mutat̄ et fit turbatum tunc est infirmū. sed tunc remanet vinū et retinet aliqd̄ de bonitate vini: et nō est totaliter pditū et nō porabile: sed nō sicut ante. aliq̄ mutat̄ vinum in acetum: et tunc est totaliter pditū. qz nihil retinet de bonitate vini. **D**omo autē est sicut acetum: et nō sicut vinū turbatū. qz est totaliter pdit⁹: et nihil h̄z de bonitate hoīs quā d̄z habere. ideo h̄z in se nullā dulcedinem: nullū bonū saporē: sed habet in se amaritudinē et acetositatē et p̄f-

Cōtem
placōdu
cens ho
minē in
p̄sidera
tiōez sta
tus sui.

Explen
tia q̄ hō
p̄ficet in
uz lapsū

simū sapozē et crudelitatē. qz deficit homi
 tota ppria bonitas q̄ debebat eē. et est in
 eo p̄raria malicia q̄ nō debebat esse. **S**i
 cut aut fecim⁹ cōparationē hois ad vinū et
 ad acetū. ita possum⁹ cōparare hoiem ad
 oēs alias creaturas et res tam naturales
 q̄ artificiales: q̄ perdi et mutari p̄nt. ta-
 men exemplū de vino et aceto ēvalde con-
 ueniens ad videndū statū hois in seipso.
Possum⁹ etiā facere cōparationē de ho-
 mine dū hz sensum et vitū rōne. et dū fact⁹
 est frenetic⁹ et stult⁹. qz sicut se hz hō stul-
 tus et frenetic⁹ ad statū eiusdes et suū p̄si-
 dū est in suo sensu naturali: sic se hz stat⁹
 in q̄ hō est nūc: ad statū in q̄ debebat eē.
Pōt etiā fieri cōparatio de muliere ad
 virū q̄ facta est meretrix. qz sicut se hz hō
 stat⁹ mulier⁹ dū est in bono m̄fūonio et
 bona societate cū viro suo: ad statū eius-
 des q̄ est sepa a societate sui mariti seu
 sponsi: et facta est meretrix stans in prosti-
 bulo. sic sicut se hz stat⁹ nature hois i quo
 nūc est ad statū in q̄ debebat esse in ordie
 ad deū et respectu dei. qz debebat h̄re soci-
 etatē verā et fidelē cū deo. **S**iliter p̄t fi-
 eri cōparatio de filio pdito et deuati. q̄a
 sicut se hz stat⁹ filij pditi et deuati et sepa-
 rati a p̄re totaliter ad statū eiusde filij dū
 est sub obediētia et sub regula p̄ris: et in
 domo. sic sicut est de statu homis respectu
 dei. Ecce igit̄ q̄liter hō pōt videre p̄tinue
 in pluribz rebz et exemplis tanq̄ in specu-
 lo suū statū in quo existit: et suā pdicionez
 et suū lapsum et corruptionē: sic nō ride-
 ar: sed magis luceat seipm pditū esse et a
 sua ppria natura totaliter mutatū.

Qz etiā pditio laps⁹ et corruptio claris-
 sime manifestant̄ in natura hois cōparā-
 do et respiciendo ad debitū et ius et legē
 paternitatis: filiatiōis et fraternitatis.

Titulus. cccxxvii.

Possum⁹ aut videre infallibiliter
 p̄ aliū modū: p̄ uersionē et pditio-
 nē nature hois si cōparem⁹ ipm
 ad ius et ad debitū qd̄ fundat̄ in paterni-
 tate et filiatiōe et fraternitate. **P**ropter qd̄
 p̄siderādū est qz ē duplex paternitas: du-
 plex filiatio et duplex fraternitas i homi-
 nibz. vna manifesta: visibilis et sensibilis
 quā nemo ignorat. alia occulta inuisibi-

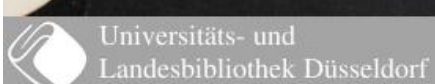
Duplex
 est p̄ni-
 tas et fra-
 ternitas

lis et spūalis: quaz plures ignorant. **E**t
 quia ordo cognoscendi est qz p̄ visibilia et
 manifesta cognoscamus inuisibilia et oc-
 culta: et p̄ magis nota minus nota. ideo p̄
 paternitatē manifestā et corporale: mani-
 festabimus paternitatē occultā et spūalē.
 et siliter de filiatiōe et fraternitate. **U**nvi-
 demus p̄ experientia qz aliq̄s dicit p̄ ali-
 cuius. qz dedit ei corp⁹ et carnē imediate.
 et aliq̄s dicit filius alicui⁹. qz recipit imedi-
 ate corp⁹ et carnē et p̄ncipium ab illo sine
 medio alio. ita qz dare et recipere faciunt pa-
 ternitatē et filiatiōē. et qz hō hz aniam et
 corp⁹. et qz aia est imortalis vt iā pb̄ artū
 est in capitulo de imortalitate aie: et deus
 imediate p̄ se solū dat et creat aiam: et hō
 recipit aiam imortalē imediate a deo. si
 cut recipit imediate carnē et corpus a pa-
 tre suo. si ḡ aliq̄s est p̄ alicui⁹. qz dat sibi
 carnē et corpus. et aliq̄s filius ei⁹. qz reci-
 pit ab eo imediate corpus et carnē. nōne
 etiā de⁹ erit pater cuiuslibet hois. qz im-
 mediate et per se dat ei aiam rōnalem. et
 q̄libet hō erit fili⁹ dei. qz ab eo recipit im-
 mediate aiam imortalē. **S**i eni rōe cor-
 poris causat paternitas et filiatio. quare
 etiā nō ex pte aie? **E**t etiā aliq̄ id̄ sunt fra-
 tres. qz imediate recipiūt corp⁹ et carnes
 ab vno et eodē. **Q**uare etiā nō erūt omēs
 hoies frēs. qz imediate recipiūt aiam im-
 mortale ab vno et eodē p̄re scz deo. q̄ qd̄
 aia est ad dei imaginē creata: **I**mmo de
 tāto paternitas et filiatio et fraternitas q̄
 sūt ex pte rōe aie rōnal̄ imortal̄ excedūt
 paternitatē. filiatiōē. fraternitatē: que
 sunt rōne corporis mortalis. et sunt nobili-
 ores: maiores: excellentiores et digniores
 altiores et meliores q̄ ille. de q̄nto aia im-
 mortalis ad imaginē dei creata excedit
 corpus creatū et mortale et terrenū. et de⁹
 hominem: et creator creaturā. **U**nde pa-
 ternitas et filiatio et fraternitas que sunt
 ex parte corporis pereunt dum corpora
 pereunt et moriunt̄. sed que sunt ex parte
 anie semp̄ durant. qz ania est imortalis:
 et deus est imortalis. **E**t sic probata ē
 paternitas inuisibilis et spūalis. et etiā fi-
 liatio et fraternitas. et ita habem⁹ ipsam
 visibilē et inuisibilem: manifestā et occultā.
Deus igit̄ est p̄ inuisibilis et occultā

Ti. ccc
 vij.

De
 sit p̄ nē
 spūalis.

De su-
 m⁹ frēs
 spūales

Cōclu- / dit q̄ de / us sit p̄ / n̄ sp̄ā / lis. / tus cuiuslibet hominis et imediatus. et omēs homines sunt filij dei. quia ab ipso imediate recipiunt omēs aīam. pp̄riam: et inter se sunt fratres. Et magis sine cōparatione deus est pater. pp̄ter aīam: q̄s pater carnalis pp̄ter corpus. qz corp⁹ in cōparatione ad aīam nihil est: sed. pp̄ter ani mā homo est hō: et habet esse cōpletum. et corpus habet esse. pp̄ter aīam. et sic inq̄ntum aīa est p̄mitiua in homie: de tanto deus a quo imediate puenit aīa: erit magis pater: q̄s pater carnalis. et q̄libet homo magis est filius dei q̄s fili⁹ patris carnalis. qz a deo recipit p̄ncipalissimā partem p̄ quā homo est hō. et est in honore et dignitate sup̄ omēs creaturas mundi. et etiā qz q̄libet hō recipit a deo solo totam aīam: sed nō recipit a patre totum corp⁹. imo a duob⁹ scz a patre et matre. et etiā pater carnalis nō est nisi instrumentū in generatione homis. qz deus est p̄ncipalis causa qz pater nō est formator corporis et membroz: sed de⁹ inuisibiliter operās qz nō est in potestate p̄ris generare quando vult. et sic p̄ carnalis ideo est p̄. quia p̄ ipm̄ ministrat tanq̄s p̄ instrumentū p̄ncipium corporis in p̄ma materia. sic ergo deus magis sine cōparatione debet dici p̄.

Daior / est frat / nital / sp̄i / ritualis. / Item etiā qz magis est pp̄inqua et ueniens homib⁹ paternitas: filiatio et fraternitas fm̄ aīam q̄s fm̄ corp⁹. Sic enī p̄t cōuenire aīalib⁹ brutis scz fm̄ corp⁹: sed nō fm̄ aīam. Quare sequit̄ q̄ omēs homines magis sine cōparatione sunt fr̄es. qz imediate q̄libet recipit aīam a deo creat⁹ ad suā imaginē: q̄s illi q̄ recipiūt corpus ab vno et eodem p̄re carnali et visibili imediate: et magis sunt filij dei. qz imediate recipiunt ab ip̄o aīam: q̄s illi q̄ imediate recipiunt corp⁹ ab vno et eodem p̄re carnali. Et qz ex paternitate et filiatione et fraternitate orit̄ ius debit⁹ et obligatio. qz filius inq̄ntum fili⁹ et rōne obligationis obligat̄ et debz reddere aliq̄ debita patri inq̄ntum p̄r est et frater inq̄ntum frater est. et iure fraternitatis debet aliqua reddere fratri inq̄ntum frater est. Et qz om̄ia ista debita et iura iam manifestata sunt: et de facto solunt̄ in fraternitate: filiatione et paternitate fm̄ carnē. ideo p̄ illa que sūt de

facto in paternitate: filiatione et fraternitate fm̄ carnē arguam⁹ om̄ia illa que fieri et esse debent in paternitate: filiatione et fraternitate fm̄ aīam. Si filius facit et reddit aliqua patri suo carnali. pp̄ter hoc qz est pater et q̄ accepit ab eo corpus. multo magis debet sine cōparatione illa eadē facere et reddere illi sp̄iali patri. scz deo a q̄ recepit aīam immortālē ad sui similitudinem creatā. Et etiā si frater carnalis facit et reddit aliqua fratri suo carnali. pp̄ter fraternitatem. qz ambo receperūt corpus mortale ab vno et eodē patre. multo magis sine cōparatione debet facere et reddere fratri suo illa fm̄ aīam rōne fraternitatis. et qz ambo receperūt aīam ab vno et eodem patre scz a deo. Arguam⁹ igit̄ p̄mo et probemus debitū et ius paternitatis et filiationis fm̄ aīam: p̄ illud qd̄ de facto fit in paternitate et filiatione fm̄ corp⁹. Si enī nos amam⁹: honoram⁹ et timem⁹ patres carnalē mortālē. qz ab eo recepim⁹ corp⁹ mortale. q̄nto magis debem⁹ honorare: amare et timere p̄rem nostrū sp̄ialem et immortālē scz deum. qz ab eo recepim⁹ animā immortālē. et de tanto magis q̄nto p̄ualer aīa q̄s corpus: et deus q̄s hō. Et si nos suerimus p̄ri carnali et obediimus et cōfidimus in eo totaliter nec dubitam⁹ de eo q̄ nobis deficiat: nec q̄ velit nos decipere. et hoc qz recepim⁹ ab eo corp⁹ et carnem corruptibilem. ergo multo magis debemus seruire patri fm̄ aīam: et obedire et cōfidere in eo: nec dubitare de ip̄o q̄ nobis deficiat nec decipere velit. et hoc qz ab ip̄o recepim⁹ aīam immortālē creatam ad sui imaginē. Item si nullo modo possumus nec volum⁹ audire nec pati iniuriam p̄ris nostri carnalis: nec audire malū dici de ip̄o. imo exponim⁹ nos ad mortem. pp̄ter honore eius: et reputam⁹ nos honorem suū: honore nostrū. q̄nto magis sine cōparatione nullo modo debem⁹ audire nec pati iniuriam patris nostri fm̄ animā. nec posse audire dici malum: nec blasphemare de ip̄o. et exponere nos debemus ad mortē pp̄ter honore suū: et reputare honore suū honore nostrū. Et si cut nos cauemus q̄ntum possum⁹ ab offensa patris nostri carnalis: nec volum⁹

Rōe p̄ / nitatis / obliga / mur deo

Tene / mur de / fendere / honore / dei.

qualiquis offendat eū: nec volumus ali-
 quid facere cōtra voluntatem suam. ergo
 quanto magis hoc facere debemus erga
 patrē nostrū celestē. Et etiam sicut nos
 cauemus q̄rū possumus ne aliquid tur-
 pe et inhonestū agamus i p̄spectu patris
 nostri carnalis. nec etiā alio modo p̄ quez
 honor patris nostri posset diminui. quā-
 to ergo magis debemus cauere ne aliq̄d
 turpe seu inhonestum agamus in conspe-
 ctu dei patris nostri fm animā. nec aliq̄d
 p̄ quod honor suus posset diminui. quia
 om̄ia videt. Et iā quāto magis pater car-
 nalis est potēs: magis sapiens et magis
 bonus: tanto filius eius honorat ipsum
 magis et timet eum et amat eum: et obe-
 dit ei: et cauet ne ip̄m offendat: et si sit rex
 vel imperator: vel p̄nceps iustus: tunc si
 ne compatione timet eum et honorat et o-
 bedit ei: et ei subicitur om̄i humilitate et
 om̄i subiectione. ergo quanto magis qui
 libet homo debet timere et honorare deū
 patrē suū fm aiām: et ei obedire et subici
 cū om̄i humilitate et subiectione: et sūme
 cauere ne ipsum offendat cui sit p̄f eius:
 et est om̄ipotentissimus. sapientissimus:
 optimus et iustissim⁹ rex et impator et p̄n-
 ceptus eternus: habens om̄e dominium et
 om̄ne potestātē ab eterno et a seip̄o: cui ni-
 hil potest resistere: quia potest totum p̄de-
 re si vult subito: et nullus dicet quare feci-
 sti. Item si pater carnalis vult q̄ fili⁹ su-
 us carnalis p̄pter hoc quia est filius su-
 us sibi seruiat: sibi obediat: et eum timeat
 et honoret. nōne magis vult deus qui si-
 ne compatione est magis pater noster q̄
 pater carnalis: cū sit pater aniarū nostraz
 imediatus: q̄ om̄is homo ei seruiat et o-
 bediat: timeat eū et honoret. Et si pater
 carnalis reputat sibi ad summā iniuriā et
 offensaz: si filius carnalis non obediat si-
 bi et nō timeat eū nec honoret. quanto er-
 go magis deus qui est pater noster cū sit
 dom̄n⁹ om̄ipotens a quo recepim⁹ ani-
 mā: reputabit sibi ad summā iniuriā et of-
 fensam. si enī nō seruiam⁹ nec obedimus
 nec eū honorem⁹ nec timeamus: sed con-
 tra voluntatē suaz faciam⁹. imo de tanto
 magis de q̄nto maior est anīa q̄ corpus.
 et deus q̄ hō: Et sic in multis alijs que fi-

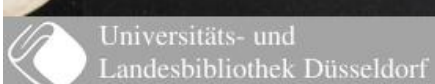
unt in paternitate et filiatione fm carnes
 possum⁹ arguere. Ecce igit̄ qliter p̄ illa q̄
 fiunt de facto i paternitate et filiatione fm
 carnes visibili. pbam⁹ et arguimus illa q̄
 debent fieri in paternitate et filiatione inui-
 sibili fm aiām. et hoc iure et rōne paterni-
 tatis et filiationis. imo paternitas et filia-
 tio fm carnē sunt speculū et exempluz pa-
 ternitatis et filiationis fm aiām. et quedā
 scala: vt p̄ hoc cognoscat om̄is hō q̄d de
 beat deo patri suo iure et rōne paternita-
 tis et filiationis: et qliter se habere debeat
 erga ip̄m inq̄ntū est pater. Cū enī nos fa-
 ciam⁹ om̄ia predicta patri carnali q̄ mo-
 ritur: et nihil potest nobis nocere dum
 mortuus est: quanto magis debem⁹ om̄-
 nia illa facere patri spiritali et immortalī.
 ad cuius manus habemus deuenire: qui
 potest nos eternaliter p̄dere:

Manifestatio lapsus et defectus ho-
 minis.

Titulus cccxix.

Quoniā vi-
 sum est quid debemus de iure
 et ratione paternitatis et filiat-
 onis: et qualiter sumus obligari. Uidea-
 mus nunc factū nostrū et nostrū facere si
 concordant cū isto debito et iure. Uidea-
 mus si habeamus om̄ia que habere debe-
 mus erga deū patrē nostrū verissimuz: et
 in veritate et in facto nihil habem⁹ quod
 habere debuimus. nihil facim⁹ quod fa-
 cere debuimus. imo totū oppositū et con-
 trariū facim⁹ et habem⁹ in nobis. Iā nō
 est amor erga deū patrē nostrū: nec timor
 nec honor: nec reuerentia: nec obedientia:
 nec humilitas: nec subiectio: nec spes: nec
 confidentia: nec credulitas. imo om̄ia ista
 de facto deficiunt nobis erga deū patres
 nostrū: et tñ de iure debēt esse. imo magis
 p̄traria om̄ istoz et alioz q̄ deberent esse
 sunt i nob oibz erga patrē nostrū. qz i no-
 bis est p̄trari⁹ amor amorī dei: et etiā odi-
 um dei. et est timor p̄trari⁹ timori di p̄ris
 nostri. et est cōreptus patris nostri spiritu-
 alis. et honor cōtrarius honori paterno:
 et offensa et iniuria eius et inhonoratio et
 vitupatio et irreuerentia: inobediētia: sup-
 bria: resistentia et diffidentia et increduli-

Non est
 nobis a-
 mor dei

tas. Quare possum? hic concludere lapsus
 et pditione: corruptione: degeneratione:
 deuotione et alienatione nram et nature
 hois: et mutatione in suu p rariu. et qd
 hō totaliter distat et elongat a veritate.
Sed vt clare videam? statum nrm re/
 spectu dei patris nri qualis sit manifesta
 binus ipm p paternitate et filiatione que
 sunt fm carnem arguendo a p rario sen/
 su. Si eni fili? carnalis nō amet nec time
 at p rem suum nec honoret a q̄ recep̄it cor
 pus qd est ppter aiam. nōne dicitur malus et
 pessim? fili? Ergo quāto magis cū nos
 nō timem? nec amam? nec honoramus
 patrē nrm a q̄ recepim? aiam: ppter quā
 est corpus: sum? mali et pessimi filij? Itē
 si nos reputamus et iudicam? illum filiū
 carnalem pessimū: ribaldum et nequissi
 mum: ingratiissimū et puerum: totaliter:
 q̄ p rarie iniuriat: offendit et psequit suū
 patrem carnalē: et sp̄ p rariat: et oīa facit
 p raria ipm. q̄ quāto magis nos sum? repu
 tandi pessimi filij et ribaldi nequissimi et p
 uerfi totaliter et sūme ingrati respectu dei
 p rari nri dncipalis. qz p rarie ipm iniuria
 mus: offendim? et psequimur: et semp ei cō
 trariamur. et oīa facim? p raria eum: a q̄ re
 cepimus aiam et pseruamur in esse: et a q̄
 nobis p rarie dan? beneficia multa: Itē
 si filius carnalis nō curaret de honore pa
 tris sui. imo totaliter inq̄ntum in eo esset
 destrueret illū et annihilaret: et totaliter
 curaret de honore suo p rario p raria hono
 rem p rari. nōne talis fili? esset nequissi
 mus? Ergo multo magis nos sum? ne
 quissimi filij erga deū q̄ est p rari nri. cū sem
 per laborem? p honore nro p rario: et nō
 p suo honore: et pmo et pncipaliter quera
 mus honore nrm et nō suū: et tñ viuimus
 q̄ridie de bonis suis. Itē si fili? carnalis
 haberet patrē regē potentē et viuente et
 sapientē et multū iustū. et talis filius p rari
 viuente faceret se regem et vellet dñari si
 ne voluntate et auctoritate patris et vellet
 esse equalis p rari. nōne talis filius esset ne
 quissi mus? Ergo multo magis nos sum?
 nequissimi filij respectu dei patris nostri.
 qui cū habeamus p rari omnipotentē sum
 mum regem semp viuente: summe sapi
 entem: et tamen pstituiamus nos reges. et

Sum?
mali si
lij.

Iniri
amurdo

Inbo
nozam
dum.

nos volum? dñari sine voluntate et au
 ctoritate sua. et habere ppriam volunta
 tem et seq̄ illā sicut ipse: et facere nos reges
 et regnū nostrū: et imperiū nrm in nobis
 metipsis p raria suum regnū et p raria sua vo
 luntatem. Item si fili? carnalis insurgat
 contra p rari: tunc dicim? q̄ est effectus
 stultus: freneticus et inamatus: et maxie
 si pater sit potens et sapiens. Ergo mul
 to magis nos sum? verissime stulti et fre
 netici et inamati: cū cōtinue insurgamus
 p raria p rari nrm verissimū omnipotentē et
 iustissimū. Item si filius carnalis habeat
 p rari summe diuitem et potentē: et nō con
 fidat de patre suo. imo diffidat: tūc signū
 est certissimū q̄ aliquam magnā offen
 sam et iniuriam et displicentiam fecit con
 tra patrem suum. ppter quod diffidit. Er
 go cū nos nō cōfidamus in deo p rari no
 stro nec speremus in eo. imo diffidamus
 de eo qui est verus pater noster. signū est
 q̄ aliquā offensam magnā et aliquā iniu
 riam: et aliquod magnum displicitū feci
 mus p raria ipm: ppter qd pdidimus cōfi
 dentiam et spem: cū ipse sit pater noster et sit
 omnipotens et summe diues. Uter? q̄n
 to pater carnalis est magis bonus: beni
 gnus: pius: prudens et nobilis. tūc si fili
 us offendat et iniuriat talem patrem: tan
 to reputabitur peior: malignior: et nequi
 or. Ergo cum pater noster fm animā sit
 summe bonus: summe benignus et pius
 et nobilissimus et summe sapiens: tanto
 sumus peiores: maligniores et nequio
 res. quia de facto talem patrem offendi
 mus: iniuriamus et contemnimus. et de
 ipso nullum computū facimus. Preterea
 si filius carnalis habeat patrem: qui nō
 solum sit pater suus. imo totaliter domi
 nus suus: rex suus et pnceps suus: et in
 det suus. si insurgat cōtra patrem talē vt
 ipm offendat et iniuriat et totaliter faciat
 cōtra suam volūtatē: et sit p rari? ei. nō
 ne iste filius nō solū dicitur malus et pes
 simus. imo stultissimus et sine sensu: Er
 go multo magis cum nos habeam? om
 nes patrem eternum qui nō est solum pa
 ter. qz ab eo recepimus aiam imo: talem.
 imo totaliter dñs nri: rex nri et in det nri: q̄
 potest nos totaliter perdere si vult. nō

Inur
gim? 5
dum.

Diffidi
m? deo.

Sile
frenetis
sumus.

ne sumus stultissimi et sine sensu. qz talem patre offendam? et iniuriamus: et quid facimus contra suam voluntate. imo sum? contrarij et inimici sui: et no dubitamus esse tales: nec p? esse maior stulticia. quia tunc no solu filij est contra patrem. imo servus contra dnm suu: subdit? contra pncipes suum. et iudicandus reus contra iudices suum. Et tunc iniuriam? et offendim? deum vt patre: vt dominu: vt pncipem et vt iudicem nrm. et sic facim? contra ius et debitum paternitatis et filiationis. contra ius et debitum dominij: imperij: pncipat? et servitutis. et ita incurrimus simul iram et indignatione p?ris nri: regis nri: dñi nri et pncipis nri et sumi iudicis nri. Et sic ex oib? supradictis possum? clare videre statum nostrum qñs est respectu dei p?ris nri: et qñs filij sum?. qñs forma et imago filiationis spualis q est fm aiam in ordine ad deum pfm nrm totaliter est pdita corrupta et deformata: annihilata: et in contrariu mutata: et habem? formam contrariam contra formam filiationis. id est sum? filij deformes: deformati: pueri: turpes et ingratiissimi. vñ no sum? nec facim? vt filij: sed vt hostes et inimici dei p?ris nri. qñs inter pfm nrm et nos sunt oia illa in medio que repugnant paternitati et vere forme filiationis. scz inobedientia: irreuerentia: contemptus: psumptio: supbia: rebellio: ingratitude. Et qñ nos habem? formam contrariam vere filiationis que est fm aiam. id est sumus contrarij patri nro p contrariam formam. Et id qz in nobis est deformitas et pueritas filiationis. seqtur qz pater n? habeat iram contra nos: et sumus ei odibiles et abominabiles: et digni sumus ira et indignatione sua ppter deformitate. Item quia forma filiationis est corrupta et pdita in nobis. seqtur qz nos pdimus omnia bona: omnes diuitias: omnem hereditate q debeant nobis euenire rone istius vere filiationis. q quide sunt tanta et tam magna: q mag erat filiatio et p?nitas. Et qz pater noster spualis est infinitum diues: nec habet finem nec numeru omnia bona sua. et oia bona p?ris debet esse filioz. seqtur qz nos pdimus infinitas diuitias et infinita bona. qz pdidim? omnia bona p?ris nostri que debebant no

bis rone filiationis. Et qz pater noster est totus spualis et inuisibilis: nullo modo corpalis. et illud p qd nos sum? filij: etia est inuisibile et spuale et nullo modo corpale. scz ipa ania. seqtur qz bona et diuitie et hereditas p?ris nostri: oia sunt inuisibilia spualia et nullo modo corpalia. Ideo pdendo formam filiationis pdidim? infinita bona spualia. Et cum filij debeat tractare negocia patris sui: et nos tractemus semp negocia contraria. scilicet corpalia negocia et corruptibilia: et nullo modo spualia. seqtur qz sum? extra bona patris nostri: et sumus totaliter exheredati a bonis paternis et ab eterna hereditate. Et hoc maxime manifestat. qz cu filij debeant viuere de bonis paternis. et cum bona patris nostri sint spualia et inuisibilia et nullo modo corpalia. ideo debemus viuere de bonis spualibus et inuisibilibus: et tñ tota vita nostra consistit in bonis corpalibus: et solu viuim? sicut animalia bruta de rebus corpalibus et visibilibus. et sic facimus vitam nostram bestialem: et nos sicut filij di. Et quia pater noster no solu e pater. imo est rex etia summus: et p pns habet regnum tantu et tale sicut pntet ei: et palatium et astantes et seruientes ei iuxta suam regiam maiestate. et ideo quia pdidimus formam sue filiationis que est summe dignitas et summi honoris: et acqsum? formam contrariam: turpissimam et puerilem. seqtur qz pdidimus regnu suum eternum et consortium omnium eozum que continue cu eo assistunt et seruiunt ei: et sumus in eternum exules a regno suo: a domo sua et a palacio suo. Et sic clarissime possum? videre et cognoscere perditionem: corrupti onem: lapsum et totalem puerionem hominum: coparando homines ad debitum et ius paternitatis et filiationis que est fm animam. Quare summe flere debent homines et dolere: q tales fiunt et tanta bona pdiderunt. q no solum sunt lapsi a vero statu in quo debebant esse. imo a vero statu filiationis dei qd est maius. Q, etia pditio: lapsus et corruptio nature hoim cognoscunt copando ad ius et debitum fraternitatis q est fm aiam. et pmo dñdñt quo se debent h?e inter se.

Hereditas nra e spualis

Debere m? viuere de spualibus bonis.

Filiatio nra spualis est totaliter corrupta.

Perdidimus oia bona.

Marginal notes on the left edge of the page, partially cut off.

Titulus. cccxx

Titulus. cccxx.

Sicut autē pbatū est et conclusus ius paternitatis et filiatiōis s̄m aīaz p̄ illud qđ de facto fit in paternitate et filiatiōe s̄m corp⁹ et carnē. ita p̄for- miter p̄babim⁹ ius et debitū fraternitatis q̄ est s̄m aīam p̄ illud qđ de facto fit in fraternitate q̄ est s̄m carnē. **S**i enī fr̄es carnales se amāt tantū: et tāta amicitiaz tanta vnitas: et tanta coniunctio est inter eos q̄ nihil h̄nt diuisus: nihil ppriū. vn⁹ mo- ritur p̄ alio. vnus reputat se aliū. et omnia ista fiunt rōne fraternitatis. scz qz habēt vnū p̄rem imediatū. scz a q̄ imediate receperunt corp⁹ et carnē mortale: corruptibilem et putrefactibile. q̄ q̄nto magis et sine cōparatiōe debem⁹ nos oēs amare ad inuicē et nihil reputare pprius: et reputare oēs vnū rōne fraternitatis q̄ est s̄m aīam quā habem⁹ imortalē. qz scz oēs sumus vnus et eiusdē p̄ris filij imediate s̄m aīam: a q̄ oēs nos et a nullo alio imediate recepim⁹ aīam imortalē: rōnalē: q̄ magis valet q̄s corp⁹ sine cōparatiōe. imo de tanto d̄ esse fortior: maior: purior: sincerioris nature q̄s corp⁹ in q̄ aīa fundat et fraternitas. **S**i ḡ vnitas et identitas vnus p̄ris carnalis est causa tante dilectionis inter fr̄es s̄m carnē: multo magis vnitas et identitas eiusdē p̄ris s̄m aīam: debet eē causa maioris dilectionis inter fr̄es s̄m aīam. **Q**uia igit nos oēs hoīes habemus solū vnū p̄rem et eundē s̄m aīam. et nō duos. p̄pter quē sum⁹ omnes fr̄es. sequit q̄ inter oēs hoīes d̄ esse maxima vnitas: maxia amicitia et cōiunctio. **F**ratres carnales eiusdē p̄ris: si habeāt patrem potentē: diuitē et sapientē: cauēt q̄s diu pater viuūt ne vn⁹ inferat alteri iniuriam: ne ledat alter: ne vn⁹ decipiat alter: nec dolū nec fraudē faciat. imo stāt in concordia inter se: et p̄pter honorē patris et timorē: ne pater irascat nec tristē. **I**git multo magis nos oēs hoīes q̄ sum⁹ fratres: q̄ habem⁹ eundē patrem oī potentē summe sapientes q̄ sp̄ viuūt: et nunq̄ pōt mori: cauere debem⁹ ne inuicem offendamus nos et iniuriem⁹ et ledamus nos: et ne fraudē faciam⁹ inter nos: sed imo de-

bem⁹ esse in concordia et in pace: et p̄pter honorē tanti p̄ris et timorē et amorē. qz oīa videt et cogitatiōes occultas ne irascat nos et ne tristē. **S**i enī pater carnalis tantū gaudet de concordia et pace filioz inter se. q̄nto ḡ magis p̄r n̄r sp̄ualis q̄ dedit nobis oībz aīas n̄ras gaudebit de n̄ra pace et concordia. **E**cce igit ius et debitū fraternitatis qđ debēt oēs hoīes seruare ad inuicē ad qđ obligāt qz sunt fr̄es. **E**cce q̄lis vnitas q̄lis concordia d̄ esse. et qz in veritate et in facto licet oēs sint fr̄es s̄m aīaz velint aut nolint: tū nullo mō faciūt inuicem vt fr̄es. s̄m aīam null⁹ seruat istā fraternitatē. imo ista fraternitas totalit̄ mortificata ē ac si nō eēt: nō se diligūt nec habent concordia nec vnitatē inter se. p̄pter istā fraternitatē: cū tū ista sit maior et p̄ncipalis fraternitas. imo se inuicē occidunt: ledūt et consumūt et p̄sequūt se inuicē: defraudant et decipiūt se inuicē: inuidēt sibi inuicē et iniuriāt et diffamāt. **E**t si forte sit inter hoīes aliq̄ pars et concordia v̄ vnitas. n̄ est rōne istī fr̄nitatis: s̄z p̄pter aliā cām q̄ repugnat fraternitati: q̄ est s̄m aīaz. **E**t qz totū bonū fratru inq̄stū sunt fr̄es est pars et concordia et vnitas eoz. qz si ista deficiat: etiā q̄cūqz alia sūt nullū bonū est in eis: et totū malū eoz ē diuisio: discordia et dissensio. idē seq̄t q̄ istud bonū deficit inter hoīes qđ deberet esse. et p̄ns totū bonū deficit. qz s̄ totū bonū qđ d̄ eē int̄ eos. qz sūt fr̄es. **I**ta nullū bonū est int̄ hoīes imo deficit oē bonū. qz deficit ppriū bonū. et p̄ns iter hoīes nō ē nisi malū. **E**t sic hoībz deficit totū qđ debebāt h̄re: et in eis ē malū qđ nō debebat eē. **Q**uare p̄ corruptionē istī fraternitatis q̄ est s̄m aīaz manifestatur h̄ssime p̄ditio: lapsus et corruptio hoīm. **E**t ita p̄tz q̄ hoīes sūt lapsi a statu magni honoris et magne dignitatis: ad statū magni viti perij et opprobrij. scz a statu vere nature hoīs: v̄ filiatiōis dei et v̄ fraternitatis: in statū bestialitatis et oīs deformitatis. **E**t sic p̄tz q̄liter p̄ duas vias in generali manifestat p̄ditio lapsus et corruptio nature hoīm: et p̄mutatio in suū v̄riū scz p̄mo cōpando factū hoīs et facere ad ius et ad debitū nature qđ fundat in obligatiōe. et scdo cōpando ad ius

Titulus. cccxxii

lem. Ecce ergo manifestum est quomodo status hominis est perversus: corruptus: lapsus et in contrarium mutatus. et tamen iste lapsus: ista corruptio et ista perversitas occulta erat nobis et abscondita.

Dic pbat qd hō fact⁹ fuit cōpletus in genere suo et in gradu suo: et habuit oīa que hōe debuit iuxta suum gradū.

Titulus: cccxxij.

Quoniam autem ex omnibus premissis et ex toto processu iam facto concludere possumus veraciter duos esse status hominis contrarios inter se et oppositos. unus status est in quo nunc est de facto qui est corruptus. alius status est in quo debebat esse qui non est nec existit de facto. id quod videmus statum hominis qui nunc est in facto. et alium statum contrarium qui debebat esse non videmus in re. sed cognoscimus quod debebat esse. sequitur quod possumus dubitare: si status in quo est nunc fuit primus. vel si aliquando de facto fuit in statu debito. sicut si aliquis nunquam bibisset nisi acetum et nunquam vinum. posset dubitare si status aceti fuisset primus: ita quod nunquam fuit in alio statu. **E**t quod iam probatum est superius quod homo factus est: et quod non fecit seipsum. id si nos probamus quod deus non fecit hominem tale in tali statu in quo nunc est: et tamen fecit hominem: necesse est dicere quod deus fecit hominem primo in statu debito et vero in quo recte debebat esse. et quod status debitus fuit primus: et non iste in quo est modo. **E**t id oportet primo probare quod deus non fecit hominem in statu in quo nunc est. et hoc ostendit multis modis: **P**rimus ex parte honoris dei. qui nunc dicitur est superius quod pro honore dei potest reddi ratio de omnibus que operatur deus extra se. deus enim operatur omnia que fecit extra se ad honorem sue potestatis: sue sapientie et bonitatis. ergo fecit hominem ad honorem sue potestatis: sue sapientie et bonitatis: et non contra honorem. **S**ed si deus fecisset hominem in tali statu in quo nunc est fecisset ipsum contra honorem sue potestatis: sue sapientie et bonitatis. quomodo fecisset hominem corruptum: perditum: turpem: inordinatum: deviatum: bestialiter in iustum: et sic de alijs conditionibus pessimis in quibus modo existit. que omnia derogant et repugnant honori dei. ergo deus non fecit primo hominem tale. **E**rgo necessario est dicere quod fecit hominem tale et in tali statu in quo debebat esse: ut esset honor sue potestatis: sue sapientie

Deo fecit homines in statu recto. **Ti. clxviii**

et bonitatis. **I**tem iste status in quo est homo modo est totaliter contrarius et oppositus deo ut probatum est. quod homo est inimicus dei et contrarius deo: et contra suum honorem: facit enim ei iniuriam: et tollit deo quod ei debet: et dat cui non debet. sed deus non fecit hominem ut esset inimicus suus: nec contrarius ei: nec resistens ei: nec dedit homini aliquid quod esset inimicus suus: nec dedit ei aliquid quod esset contra se: sed pro se. sed tamen homo habet amorem contrarium deo et timorem et honorem ut probatum est. ergo sequitur quod deus non fecit hominem tale et sic inclinatum contra se et contra deum. sed cum sit verum quod homo sit factus a deo. ergo sequitur quod deus fecit hominem in statu contrario quod nunc sit. ergo deus fecit hominem tale quod nihil haberet in seipso contra deum: neque aliquam inclinationem. **P**ropterea iam conclusum est in capitulo de honore quod omnia que deus facit: facit propter suum honorem et propter utilitatem creature rationalis. ergo deus non fecit homines ad malum hominis: ad damnum hominis: et in commodum hominis: sed magis ad bonum: commodum et utilitatem ipsius hominis. sed homo in isto statu in quo nunc est habet in se radicem omnium malorum. scilicet amorem suum ipsius privatum: propriam voluntatem et proprium honorem: que sunt radices et fundamenta omnium malorum: omnium vitiorum et errorum: ut iam superius probatum est. et per istas radices viventes in homine: homo continue multiplicat mala sua per totam vitam suam. et hoc facit voluntarie. et per consequens est punibilis et iudicabilis de omnibus ut iam probatum est. **E**t quia opera hominis punibilia et iudicabilia sunt vel premiabilia eo quia sunt facta voluntarie. et cum homo semper operetur opera mala et contra deum: operatur semper opera punibilia. et operatur homo continue contra seipsum ad suum damnum et ad suam punitionem: ad suam confusionem et opprobrium. et semper facit illa per que acquirit eternam penam et eternam tristitiam. quia habet animam immortalem. que potest pati eternam tristitiam ut probatum est. et sic continue homo vivit contra seipsum. et dum vivit: acquirit illa per que eternaliter crucietur: et hoc facit voluntarie sine coactione: et tamen nulla alia creatura facit contra seipsam: nisi

Ti. clxxviii.

Ti. clxx.

Ti. clxxi.

Ti. clxxii.

Ti. clxxiii.

Ti. clxxiv.

Marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text from the adjacent page and other references.